

OB NOVI DELITVI PRORAČUNSKEGA PRISPEVKA OD OSEBNEGA DOHODKA IN STANOVANJSKEGA PRISPEVKA

Prelivanje proračunskega prispevka

Oba prispevka bo treba poslej odvajati v tisto komuno, v kateri ima delavec svoje stalno prebivališče — Položaj v koprskem okraju: komuni Koper in Piran težje prizadeti — Spremembe v zakonu o proračunskem prispevku obetajo dobre nasledke, vendar pa bi bilo treba najti v tolmačenju ali dopolnitvi zakona ustrežnejše mere za tiste komune, ki so zaradi svojih specifičnih pogojev le prehuo prizadete z novo delitvijo proračunskega dohodka

V posameznih komunah — v eni v večji, v drugi v manjši meri — bo letos na oblikovanje in zbiranje proračunskih sredstev izrazito vplivala nova delitev proračunskega prispevka od osebnih dohodkov delavcev ter delitev stanovanjskega prispevka. Po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o proračunskem prispevku od osebnega dohodka delavcev (Uradni list FLRJ 52/61) bo poslej proračunski prispevek dohodek proračunov občine in drugih politično teritorialnih enot, v katerih ima stalno prebivališče delavec, od čigar osebnega dohodka se ta prispevek plačuje. Proračunski prispevek se

torej plačuje v tisti občini, v kateri ima delavec prijavljeno svoje stalno prebivališče, medtem ko se je lani ta prispevek plačeval tisti občini, v kateri je bil delavec zaposlen ne glede na občino njegovega stalnega prebivališča. (Mimogrede: Dopolnilni proračunski prispevek od osebnega dohodka, ki ga predpiše občinski ljudski odbor, pa je proračunski dohodek tiste občine, ki ga je predpisala, in sicer ne glede na stalno prebivališče delavca ali uslužbenca. Ta dopolnilni prispevek se torej plačuje v tisti občini, v kateri ima sedež ali stalno prebivališče izplačevalec osebnega dohodka, od katerega se plačuje ta prispevek, oziroma v tisti občini, v kateri ima sedež poslovna ali obratna enota, pri kateri je delavec delal.)

Z novim predpisom o plačevanju proračunskega prispevka bo nastalo precejšnje prelivanje sredstev iz komune v komuno, iz ene v drugo politično teritorialno enoto. V našem izredno živahnem gospodarskem in zlasti industrijskem razvoju si je namreč težko zamisliti komuno, v kateri bi vsi občani imeli hkrati stalno prebivališče in delovno mesto. Pa poenostavimo zadevo s primerom:

ZAMEJSKA MLADINA V POSTOJNI

Občinski komite Ljudske mladine v Postojni je imel v nedeljo v gosteh 44 fantov in deklet iz Mavhinj in okoliških vasi v devinsko-nabrežinski občini. Zamejska mladina je prispela v Postojno že jutraj, nakar se je najprej odpeljala v Predjamo, kjer si je ogledala tamkajšnji grad, po kosilu pa še Postojnsko jama. Pred vrnitvijo domov so se gostje skupaj s postojnsko mladino razvedrili v hotelu Javornik. Mladina obeh krajev si je izmenjala tudi darila.

ZAČETEK GRADNJE VELIKEGA OBJEKTA DRUŽBENEGA STANDARDA

PRVE LOPATE ZA BOLNIŠNICO

Pretekli teden so se sestali v Portorožu arhitekti, ki načrtujejo novo koprsko bolnišnico, inž. Janez Trenz in inž. Beno Svetina, predstavnik Zavoda za organizacijo dela v Kopru prof. Prodan, predstavnik ravnateljstva Splošne bolnišnice v Kopru in vsi šefi oddelkov te bolnišnice (iz Kopra, Izole in Pirana), da bi se pogovorili o vsklajevanju načrta novega projekta s pripombami zdravstvenih strokovnjakov, da bi novi objekt družbenega standarda čimbolj ustrezal svojemu namenu. Med tem sestankom so sklicali tudi tiskovno konferenco, na kateri so predstavnike tiska in radia seznanili s pripravami za gradnjo.

Priloge za gradnjo potekajo po načrtu, so pojasnili predstav-

ni investitorja in sveta za zdravstvo, dokončne priprave so tudi že v teku, gre le še za spoznavno rešitev detajlov, tako da bodo v šestih mesecih gotovi vsi načrti.

Kakor smo že poročali ob novem letu, bomo začeli letos s prvo etapo gradnje, ki bo trajala pet let. Sredstva v okrajnem investicijskem skladu za to prioritetno nalogo za dvig družbenega standarda so letos zagotovljena v višini okrog 200 milijonov din. Za vsa prva etapo pa bo potrebno 1 milijarda 400 milijonov.

Nobenega dvoma ni, da bo nova bolnišnica z vsemi hospitalnimi in kliničnimi oddelki, s transfuzijsko postajo, laboratorijem in drugimi potrebnimi stranskimi objekti predstavljala velik družbeni napredek vsega obalnega

območja in njegovega zaledja. V perspektivi pa je ob bolnišnici tudi šola za zdravstvene delavce in higienska postaja kakor tudi stanovanjski bloki. Novi objekt je projektiran s kapaciteto 650 postelj za današnje razmere in stanje prebivalstva našega področja, po potrebi pa bodo možne dozidave in razširitve.

Ker načrti že postajajo resničnost, bo treba kmalu misliti, kako bi bilo najbolj smotno uporabiti dosedanje stavbe bolnišnic v Kopru, Izoli in Piranu in kakšna naj bi postala dokončna specializacija in podoba bolnišnice v Ankaranu in Valdoltri.

Medtem so na gradbišču nove bolnišnice pri Skočjanu že zapele prve lopate ob zakoličenju in ob začetkih zazenitve terena, s komunalnimi deli pa bodo počakali napredek vsega obalnega

ODMEVI MED MLADINO NA VEST O GRADNJI KOPRSKE ŽEL

Prihajajo že IJA 13 ijave

Kako močno je odjeknila med mladino pobuda za graditev železniške proge do Kopra, zgovorno dokazuje prijava, ki je prihajajo te dni na naslov našega okrajnega mladinskega vodstva. Iz vseh večjih slovenskih mest — Ljubljane, Celja, Maribora, Kranja in drugod — prihajajo glasovi, da se bo mladina odzvala z več mladinskimi delovnimi brigadami. Sicer pa že dosedanje število prijavljenih presega tisoč brigadirjev. Na Koprskem, pravijo, se je mladina pripravljena odzvati v največjem številu že v pripravah na to pomembno akcijo; ko so te dni na mladinskih konferencah razpravljali o sodelovanju koprskih mladine pri graditvi železniške proge, je ponekod ponudilo svoje sodelovanje tudi do tri četrtine vsega članstva!

Za zvezno mladinsko akcijo graditve železniške proge do Kopra se je prijavilo tudi že 60 mladih Tržčanov in Tržčank ter mladinska delovna brigada iz Pulja.

Resda je presenetljivo, s kakšno vnemo se prijavlja mladina za to veliko delovno, čeprav doslej še niče ni naslovil poziva nanjo. Zato bi zares bilo neodpuščljivo, če bi se izjalovili lepi načrti, ki jih je zasnoval mladi rod. To je hkrati tudi dokaz, da mladina pripisuje temu pomembnemu podjetju, ki bo pospešilo razvoj in afirmacijo našega pomorskega gospodarstva nasploh, vlogo, ki mu gre. Pot do koprškega pristanišča, do široke vodne ceste na skrajnem Severnem Jadranu, je danes že nesporno najbolj zaskrbljujoča točka gospodarskega perspektivnega načrtovanja.

Tudi naše okrajno mladinsko vodstvo v Kopru ne drži križem rok. Na zadnji seji predsedstva OK LMS so ustanovili več komisij, ki se bodo posvetile že v prihodnjih tednih — pravijo, da bo dokončna odločitev o tej zvezni akciji padla v kratkem! — pripravam, da se dela ne bi zakasnila niti za en dan. Tako so komisije za brigadirska naselja in športne objekte, za sestavo programa za življenje brigadirjev v naseljih ter komisija za sodelovanje brigadirjev z družbenimi in političnimi organizacijami in oblastvenimi forumi že zastavile svoje delo.

Zares — delovna vnema in želja mladine po ustvarjalnem delu tudi tokrat očitno ne bo zatajila! (bb)

S SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA POSTOJNA

Pred veliko reorganizacijo

Zbor proizvajalcev ObLO Postojna je na seji v soboto razpravljal o pripojitvi Zivorejsko poljedelskega kombinata Postojna k tamkajšnji kmetijski zadrugi ter o reorganizaciji trgovske in gostinske mreže. Seji so prisostvovali tudi zastopniki številnih gospodarskih organizacij postojnske občine.

Zboru proizvajalcev so najprej prebrali poročilo posebne komisije, ki je na osnovi proučitve razmer v kombinatu predlagala, da se ta kmetijska organizacija pripoji k zadrugi.

Kombinat so ustanovili decembra 1958. leta z združitvijo kmetijskih posestev Hrašče, Prestranek, Orehek, Razdrto, Hruševje in Zalag. Svojo dejavnost izvaja trenutno na 3.129 ha svoje površine, dočim ima v zakupu dodatnih 286 ha površin.

Kombinat ima 1.725 glav živine, 27 traktorjev, 8 silokombajnov in 40 traktorjskih priključ-

kov. Zmogljivost stojišč je primerna za kakšnih 2.720 glav živine, zmogljivost betonskih silosov meri 7.437 kubičnih metrov, zmogljivost zemeljskih silosov pa 2.940 kubičnih metrov. Skupna vrednost osnovnih sredstev je 478 milijonov dinarjev, kombinat pa trenutno zaposluje 181 delavcev.

Z navedenimi sredstvi in omejenim številom zaposlenih je kombinat v lanskem letu realiziral za 95 milijonov dinarjev proizvodov, pri čemer je nastalo po približni oceni računovodstva kakšnih 120 milijonov dinarjev poslovne zube. Komisija smatra, da je tolikšna zguba posledica nenormalno nizke produktivnosti dela, odvečne delovne sile v zimskih mesecih, nadalje posledica slabe kvalitete krmil klub izredno visoki potrošnji umetnih gnojil, zanemarjanja selekcije živine v prejšnjih letih, funkcionalne neurejenosti in neizgradenosti po-

sameznih obratov, prehitrega naraščanja števila živine, za katero kombinat nima dovolj lastne in kvalitetne osnovne krme in med drugim posledica zviševanja osebnih dohodkov, ki so rastli hitreje od rasti produktivnosti dela.

Zbor proizvajalcev je o omejenih problemih podrobno razpravljaj skoraj tri ure. Kritične in dobro pretehtane besede govornikov bi lahko strnili v zaključek, da je letošnja kombinatova zguba sicer v nečem posledica objektivnih okoliščin, predvsem pa subjektivnih, kakor so na primer slaba organizacija poslovanja, odvečna delovna sila, relativno visoki osebni dohodki, nizka produktivnost itd. Vprašujoč se, kdo naj krije nastalo zgubo, so odborniki jasno povedali, da v komuni ni sredstev za saniranje slabega gospodarjenja. Zato so priporočili, da se ZPK takoj pripoji h kmetijski zadrugi, ki posluje visoko rentabilno in ki ima poleg dobrih kadrov tudi primerno izdelano organizacijo poslovanja. Odborniki so hkrati priporočili, naj kmetijski v novi organizaciji čimprej opuste vse nerentabilne posle.

V drugi točki dnevnega reda sobotnega zasedanja so zboru proizvajalcev prebrali poročilo posebne komisije za reorganizacijo trgovske mreže v občini. Komisija je na osnovi analize dosedanjega stanja in bodočih potreb v blagovnem prometu predložila 2 varianti bodoče organizacije tr-

govske mreže v občini. Po prvi varianti naj bi se trgovska podjetja Nanos, Oskrba, Javornik, Mestne trgovine in Radiotehnika združile v eno samo grozistično-detalistično podjetje Nanos. Druga varianta je predvidela združitev Oskrbe in Javornika v eno in združitve Nanosa, Mestnih trgovin in Radiotehnike v drugo podjetje.

V tretji točki dnevnega reda je zbor proizvajalcev razpravljaj o reorganizaciji gostinstva. Na predhodnih skupnih sestankih so namreč zastopniki gostinskih podjetij predlagali, naj se vseh dosedanjih trinajst podjetij družbenega sektorja gostinstva združi v štiri nova in bolj rentabilna podjetja. Nova organizacija naj bi bila taka: k hotelu Javornik naj bi se pripojili Kolodvorska restavracija, gostišče Pri lovcu in gostišči Snežnik in Pri lovcu v Pivki. K podjetju Jadran naj bi se pripojila gostilna Sovič, h gostinskemu podjetju Pivka pa gostišči Javornik Prestranek in Nanos v Postojni. Jamska restavracija pa naj bi poslovala skupaj z gostiščem Pivka jama še naprej kot samostojno podjetje.

Skratka, sobotno zasedanje zbora proizvajalcev ObLO Postojna je bilo morda najplodnejše v njegovi mandatni dobi. Videti je, da se ta organ čedalje bolj pogloblja v ekonomsko problematiko komune in v okviru svojih kompetenc čedalje odločneje ukrepa.

Andrej Miklavčič

KONČNO PO DOLGIH LETIH ČAKANJA IN OBLJUB

avtomatični poziv

Prav za 8. marec bo prenehala tlaka koprskih telefonistk in začne delovati toliko pričakovana avtomatska telefonska centrala, s katero bo tudi naše področje vključeno v avtomatizirano telefonsko omrežje Slovenije

Ob Dnevu žena bo končno »spregovorila« koprška avtomatska centrala. Zapleteni sistem avtomatske telefonije z vsemi

številnimi napravami, ki skrivajo v svojih nedrjih pravo bogastvo sodobnih elektronskih naprav, pomeni sicer vsem številnim naročnikom in uporabnikom telefonskih aparatov razumljiv korak s časom, toda le malokdo bo pri tem še pomislil na naporno delo tehnikov in inženirjev, ki so v minulih mesecih urejali te komplicirane naprave, da bi poslej zadostoval poziv na številčnico za priklicanje zaželenih oseb ali urada.

Pravijo tudi, da bo potlej moč hitreje dobiti telefonsko zvezo v tako imenovanih »urban« in »interurban« pozivih, čeprav je še danes odprto vprašanje dodatnih kablov ob obali, kjer bo tudi v bodoče ozko grlo naše telefonije. Nedvomno pa si bodo oddahnile predvsem naše požrtvovalne telefonistke, ki so največkrat zaradi razmer in pogojev dosedanjega zastarelega sistema telefonije morale poslušati tudi takšne očitke, ki bi morali biti občevarju in etiketi današnjega sveta povsem tuji. Vi pa se boste v bodoče lahko po želji in po svojem okusu jezili samo še na — elektronske možgane! (bb)

TO IMAM V KRVI

Naokrog bo že leto, kar sva se v koštobanski krčmi srečala z Albinom Omahnem. Pri priti bi takrat staval, da je Albin, doma iz bližnjega Pomjana, od uses zaljubljen v poštarški poklic. Kako so mu siljale svetle modre oči, ko je pred me v telegrafskem stilu razgrinjal deset let svojega poštarškega življenja!

»Drži! to imam v krvi! Pravzaprav je to v naši družini. Oče Franc je 35 let poštaril. Jaz sem se nekaj let pehal kot brigadir v delovni zadrugi. Z enim očesom sem kar naprej škilil na pošto. No, zdaj sem pri pošti...«

Deset, pravzaprav enajst let. Stalno na poti: Smarje, Puče, Kravče, Koštobana, Pomjan, Manjan, Peč, s kolesom, tudi z mopedom. 476 hišnih števil. Vsak dan do 30 kilometrov. Na leto dobrih devet tisoč, v enajstih letih tako rekoč sto tisoč kilometrov! Najlejša čestitka za takšno vztrajnost!

»Kaže, da pojem v svojem življenju po očetovi poti,« se je bil takrat zamislil Albin Omahn. »Tako mi je pri srcu, kakor da ne morem brez teh ljudi. In mislim, da ljudje ne morejo brez mene. Kdor ne opravlja tega poklica, bi težko verjel, da je tako...«

Kakor psiholog mi je Albin Omahn pripovedoval, kakšni so ljudje in kako je z njimi, kadar jim kaj prinese. Tistih 17 upokojenec vsak mesec teče preko čaka nani. Kar je za dekleta, dá dekletom, da ni doma sitnosti. S fanti je lažje. Nujnih reči je razmeroma malo, največ štirje telegrami vsak mesec.

»Reči moram, da ljudje prav radi sežejo tudi po časopisih,« mi je dejal, ko sva preštevata, kako je tod s tiskano besedo.

»Izvedel som, da je letos še boljše. V Omahnovi torbi je vedno več Slovenskega Jadrana. Njemu, vsem naročnikom in bravcem lep pozdrav!« (2)

NA POSTOJSKEM REŠUJEJO ODNOSNE MED KOMUNO IN PODJETJI

s skupnimi močmi

Kot je znano, je zbor proizvajalcev ObLO Postojna konec preteklega leta večkrat priporočil gospodarskim organizacijam postojnske občine, naj sredstva čistega dohodka, namenjena za lastne sklade, okvirno delijo v naslednjem razmerju: 70 odstotkov za enostavno in razširjeno reprodukcijo, 15 odstotkov za standard podjetja in preostalih 15 odstotkov za nadaljnjo rast obče družbenega standarda v komuni.

Namen tega priporočila je bil, zagotoviti vsaj minimalna finančna sredstva za pristop h gradnji osnovnih šol v Pivki in Postojni ter za ureditev nekaterih drugih objektov družbenega standarda.

ko nekateri delovni kolektivi v občini sploh še niso razpravljali o njem. Zbor proizvajalcev je prejel do 25. februarja dvanajst odgovorov, izmed katerih obljublja prispevek v povprečnem znesku 15% od sredstev lastnih skladov tile kolektivi: Gozdno gospodarstvo Postojna, Nanos Postojna, Tobak in Radiotehnika Postojna, Javornik Pivka in kavarina Jadran Postojna. Če bi se priporočilo odzvali vsi delovni kolektivi v postojnski občini, bi zbrali iz lanskoletnih sredstev v skupni sklad za negospodarske investicije okrog 70 milijonov dinarjev.

Na sedežu Občinskega ljudskega odbora Postojna pričakujejo, da se bodo priporočilo za skupno akcijo odzvale v prihodnjih dneh tudi druge gospodarske organizacije. — (ma)

Smo sredi letnih občinskih zborov in konferenc družbeno političnih organizacij in društev, v katerih se združujejo občani. Med drugimi so zlasti pomembne letne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov in sindikalni občni zbori. Na sliki: letni občni zbor sindikalne podružnice grafičarjev in papirničarjev v Časopisno založniškem podjetju Primorski tisk v Kopru minulo soboto

»IPLAS« za naše domove

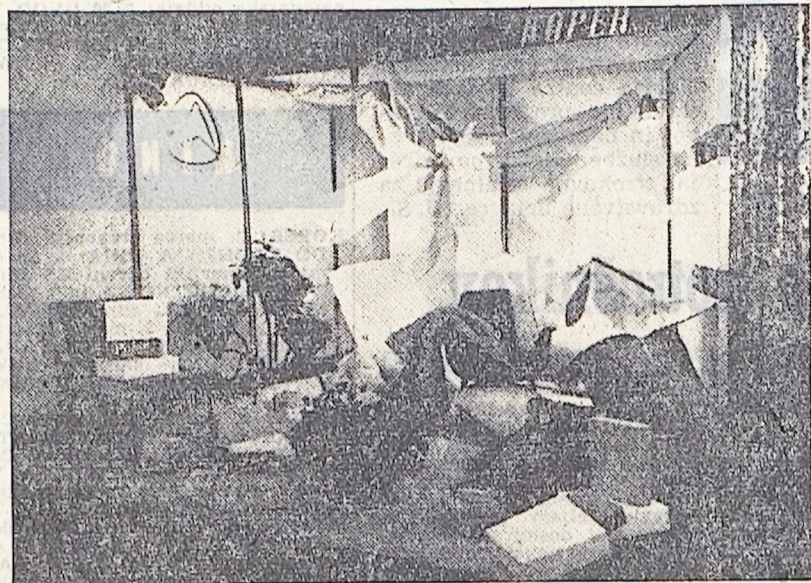
Industrija plastičnih mas in smol »IPLAS« v Kopru s svojim obratom v Podgradu je zrasla z združitvijo dveh majhnih podjetij: bivše »Plame« v Podgradu in »Partizanke« v Kopru. Od tedaj nenehno napreduje navzgor. Število zaposlenih je naraslo na 360. Modernizirali so proizvodna sredstva. Z visoko delovno storilnostjo proizvajajo že toliko predmetov iz plastičnih mas, da oskrbujejo z njimi dobršen milijardni jugoslovanskega trga. Lani so ustvarili več kot 900 milijonov dinarjev vrednosti proizvodnje. Letos so planirali že kar poldrugo milijardo. Kmalu bodo začeli uresničevati tudi obsežen načrt: razširitev podjetja v velikega giganta, ki bo proizvajal tudi osnovne surovine; te morajo sedaj še uvažati. No, o tem, zlasti pa o »Iplasovih« izdelkih, nekaj več v naslednjem sestavku. V pomoč in ilustracijo tudi nekaj slik.

Ko je kolektiv koprškega in podgrajskega »IPLASA« od 13. januarja letos razstavljal svoje izdelke na mednarodnem sejmu mode na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, je bil njegov paviljon v središču pozornosti. Zanimanje je bilo osredotočeno zlasti na nove izdelke iz puhina (umetne pene), za katere so se posebno navdušili predstavniki pohištvene industrije in tapetništva. Gospodarski strokovnjaki so se živo zanimali za način proizvodnje tega edinstvenega domačega izdelka, o njegovi namembnosti in praktičnosti. Kolektiv je žel splošno priznanje. Kot napovedujejo, se obetajo »IPLASU« z njimi lepi časi. Škoda, da morajo osnovno surovino zanj — poliester in polieter — uvažati. Kolektiv je sicer odločen zastaviti vse sile za uresničitev obsežnega načrta, po katerem bo lahko izdeloval tudi surovine doma, vendar brez pomoči družbe ne bo šlo.

V sedanjih delovnih pogojih, zlasti v prostorih koprškega obrata, si proizvodnje surovin ne morejo niti zamisliti. V prvi vrsti ni tu primerna lokacija, ker je že sam obrat v strnjem naselju in tudi na zunaj kviri lice nove stanovanjske četrti s stolpnici in nebotičnikom na Vojkovem nabrežju. Potem je tu še vrsta drugih vzrokov, predvsem z zdravstvenega področja, ki že sedaj več ali manj motijo okolje. Zato postaja varianta o gradnji novih tovarniških hal ob vznožju Sermenskega griča čedalje bolj neobhodna in nujna. Njena uresničitev bo največ odvisna od prizadevanj in gospodarnosti kolektiva.

V prid te investicijske naložbe govori tudi dejstvo, da so se izdelki »IPLASA« že tako razširili, da so delavci že v mnogih naših industrijah za pripravo končnih izdelkov v marsičem odvisni od »Iplasove« proizvodnje. Tako je na primer v industriji lepil in pohištveni industriji. Za slednjo je značilno, da v tapetništvu iz-

podriva pri izdelovanju posteljnih vložkov (žimnic) — žimo, morskotravo in celo volno čedalje bolj prav umetna pena v ustreznih blokih in dimenzijah. V razvitejših državah ni več nobena novost, da cenijo bolj umetno peno kot pa volno. Postelja z vložkom iz umetne pene, oziroma točneje — poliuretanske pene — je prav

Kolektiv »Iplasa« je s svojimi izdelki na mednarodnem sejmu mode v Ljubljani žel splošno priznanje. Takšen je bil njegov paviljon

tako topla, razen tega pripravnejša, udobnejša in lažja, zlasti pa bolj higienska, ker jo je mogoče hitreje in enostavnije oprati z milom ali raznimi detergentsi.

To so torej poglobitvene značilnosti, spriču katerih se »IPLAS« uvršča med pomembne industrije za proizvodnjo izdelkov za naše domove. V prizadevanju delovnega kolektiva se brez dvoma odražajo tudi želje potrošnikov. Morje najrazličnejših izdelkov iz plastičnih mas že proizvajajo pri »IPLASU«. Povedali so nam, da njihovi potniki ne opravljajo samo prodajne službe, ampak radi prisluhnejo tudi željam in potrebam potrošnikov.

proizvodnjo PVA-c emulzij. To je plastična masa, ki se po videzu zelo razlikuje od ostalih plastičnih mas. PVA-c-emulzije so mlečno bela gosta tekoča pasta. Njihova uporabnost je mnogostranska: v gradbeništvu kot vezivno sredstvo, v industriji lepil kot surovina za izdelavo umetnega usnja, kot osnovni material za izdelavo barv in lakov, v industriji papirja in lepenke, ter kot tekstilne apreture. Na našem tržišču je veliko povpraševanje po PVA-c emulzijah in sedanje zmogljivosti »IPLASA« komaj krijejo domače potrebe. V bodoče pa bo tovarna povečala proizvodnjo v tem obratu in pričela izvažati PVA-c emulzije tudi v inozemstvo.

Embalaža in votla telesa iz polietilena in sikrona. Namembnost: pakiranje živil, trikotaže in konfekcije. Folie iz polietilena v raznih velikostih uporabljajo tudi pri pokrivanju na-

pretakanje kislin in vrsta predmetov, ki so skratka odporni proti kislinam in plinom. Dalje izdelujejo razne banje za fotografske laboratorije, cevovode in podolite za oblaganje podov v vseh barvnih kombinacijah.

Poliuretanske pene (umetne pene) — nov edinstveni domači proizvod. Njegova surovina je poliester in polieter s specifično težo 0,035. To težo bodo skušali še zmanjšati, tako da bodo pene še bolj mehke in lažje, vendar zaradi tega ne bo nič trpela kakovost. Iz blokov poliuretanskih pen izdelujejo gobice za umivanje, prevleke za sedeže (kuhinjske ali avtomobilske), izolacijske materiale za uporabo v radijski industriji in pri raznih električnih instalacijah. Odpadke pri izdelovanju teh predmetov prav tako koristno uporabijo: skosmičijo jih in dobijo tako odlično nadomestilo za perje, kar v vse večji meri uporabljajo sodobne gospodinjice za polnjenje blazin in drugih posteljnih pregrinjaj. Najvažnejši izdelek iz poliuretanskih pen pa je vsekakor posteljni vložek (žimnica). Povpraševanju po žimnicah iz teh pen še zdaleč ne morejo zadostiti, ker je proizvodnja zaradi neredne dobave osnovnih surovin iz uvoza premajhna. Izdelki iz poliuretanskih pen so si torej kaj kmalu utrli pot tudi na naše tržišče. Kot kaže, bodo morali pri »IPLASU« nujno povečati proizvodnjo.

Vsi ti izdelki so vsekakor plod nenehnega in naporega dela celotnega kolektiva. Preden osvojijo kakršen koli nov izdelek, morajo kajpak dobro proučiti možnosti proizvodnje in jih vskladiti z željami in potrebami potrošnikov. Kajti konkurenca v industriji plastičnih mas je že tudi pri nas dokaj močna. Toda pri »IPLASU« se konkurenca ne boje. Z modernimi stroji in z izurjenostjo njihovih upravljavcev nenehno povečujejo storilnost in kakovost proizvodnje. Čedalje bogatejša je tudi izbira izdelkov. Skoraj vsak dan dajo na trg kaj novega. Ko so nam razkazovali skladišče, smo imeli marsikaj videti. Tudi takih reči, ki jih v maloprodajnih trgovinah nimašo. Zato se nam tembolj čudni zdijo odnosi zlasti z lokalnimi trgovskimi podjetji. Pravijo, da imajo z njimi težave. Kar pogledimo, kako je s tem!

Težave za potrošnike in za tovarno zaradi nerazumevanja domače trgovine

Pestrost proizvodnje in praktičnost »Iplasovih« izdelkov je več kot na dlani. Več ali manj je znana tudi našim potrošnikom. Toda zadnjič je neki moj znanec doživel nezasišlan primer. V Kopru je nameraval kupiti ščetko za obleko iz iprena. Ni je dobil. Vedel je, da jih »IPLAS« izdeluje, ni mogel pa razumeti, zakaj jih v maloprodajnih trgovinah v Kopru niso imeli. Šel je naravnost v tovarno in v zvezi z odnosi s trgovino zvedel še marsikaj zanimivega.

Za »Iplasove« podne ploščice iz plastične mase, ki koristno služijo v kopalnicah, straniščih, pri umivalnikih in v pralnicah, je bilo nedavno med ljubljanskimi gospodinjami veliko zanimanja. Trgovci so jih lahko razprodali. Toda marsikje se niso spomnili, da bi jih naknadno tudi sami naročili, čeprav so po teh ploščicah gospodinjice stalno povpraševale. Mar, stane toliko napisati naročilo v tovarno, če potnik zaradi preobremenjenosti ne utegne tako pogostoma k trgovcem?

Na novoletnem sejmu v Kopru je razprodajalo tudi letos več trgovskih podjetij. Eno izmed teh je prejelo od »IPLASA« izdaten zavojev najrazličnejših izdelkov po znižanih cenah in celo v komisij-sko prodajo, se pravi, da če trgovina vsega ne bi mogla razprodati, bi lahko preostanek vrnila tovarni. In kaj se je zgodilo? V trgovini zavoja sploh niso odprli.

Zanimali smo se pri nekaterih izmed teh trgovcev, zakaj tak odnos do »Iplasovih« izdelkov.

— S to drobnarijo imamo premalo dobička, je bil kratak in odsekan odgovor.

Kako pa stojte dejansko te stvari?

Res je, tudi v naših trgovskih podjetjih se bore s težavami, ker nimajo zadostnih obratnih sredstev, da bi imeli v svojih skladiščih večje količine določenega blaga. Z uveljavitvijo novega sla-

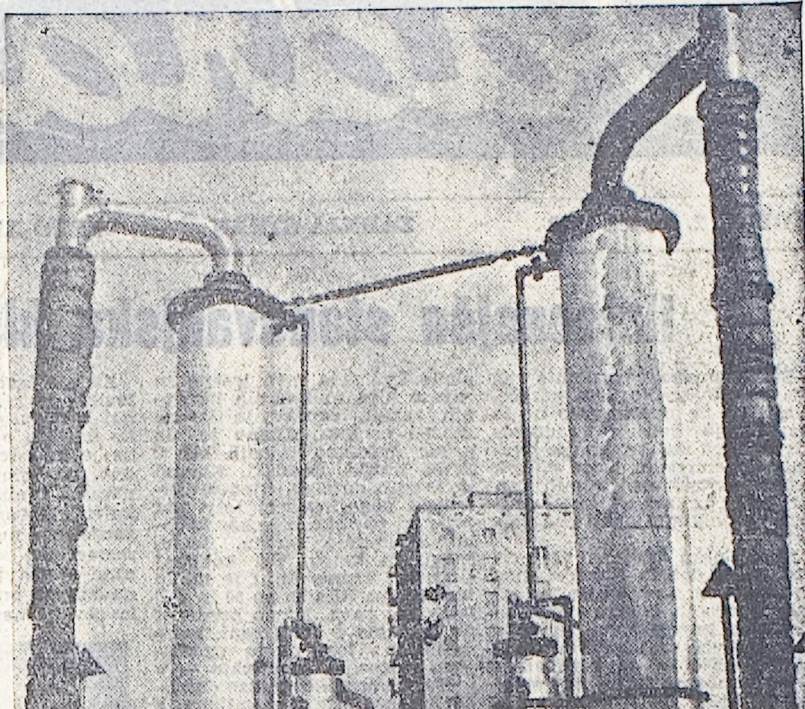
stema gospodarjenja so tudi trgovine zainteresirane, da čimvečkrat obrnejo svoja razpoložljiva sredstva in zmogljivosti. Toda kot smo videli, je nudil »IPLAS« svoje izdelke celo v komisij-sko prodajo. Čemu v trgovini zavoja niti niso odprli?

Z drobnarijami se seveda ne zasluži toliko, kot pri predmetih z milijonsko vrednostjo. Toda izdelki iz plastičnih mas osvajajo svet prav zaradi svoje cenenosti, lažjega čiščenja in pranja, zaradi njihove odpornosti proti kislinam in predvsem zaradi praktičnosti. Pri steklenem servisu za kompot trgovci res več zaslužijo kot pri enakem iz plastične mase, zato ker je steklo dražje. Vendar je tudi res, da iščejo potrošniki danes cenejše, enako uporabne in bolj praktične predmete. Iznajdba plastičnih mas je bila torej kot nalašč zanje. Potemtakem lahko trdimo, da trgovci, ki omalovažujejo izdelke iz plastičnih mas, nimajo pravega posluha za potrošnike. Zato se nam zdi, da v navedenih primerih ne igrajo toliko vloge težave, kolikor je še med našimi trgovci nerazumevanja in težnje po čim lažjem zaslužku, ne da bi zadovoljili potrebe in želje potrošnikov.

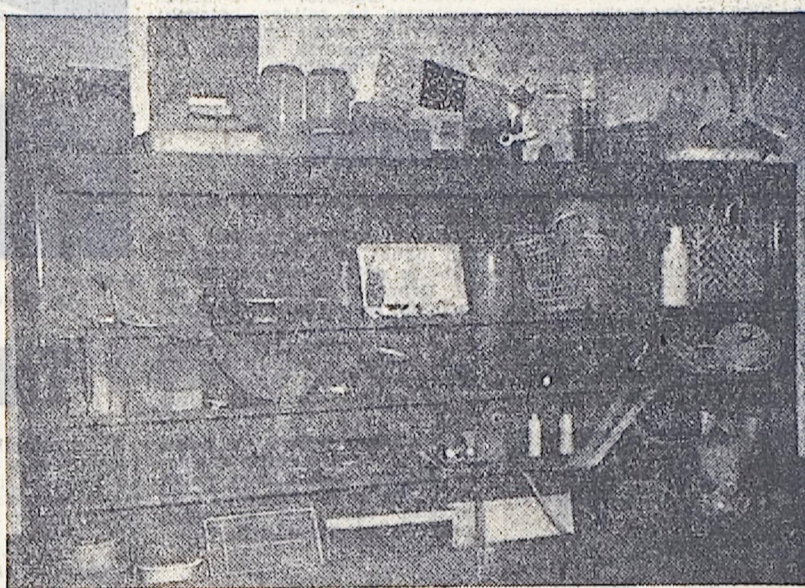
Glede »Iplasovih« cen smo ugotovili, da so spriču obsega proizvodnje, moderne mehanizacije in zaradi prizadevanj kolektiva, da bi bili izdelki čim bližje potrošniku, znatno zmernejše od cen njihovih konkurentov. Če ne bi bilo tako, bi se »IPLAS« ne uveljavljal kot ena najsolidnejših domačih industrij plastičnih mas.

G. BARUCA

To stran smo odstopili industriji plastičnih mas in smol »IPLAS« v Kopru.

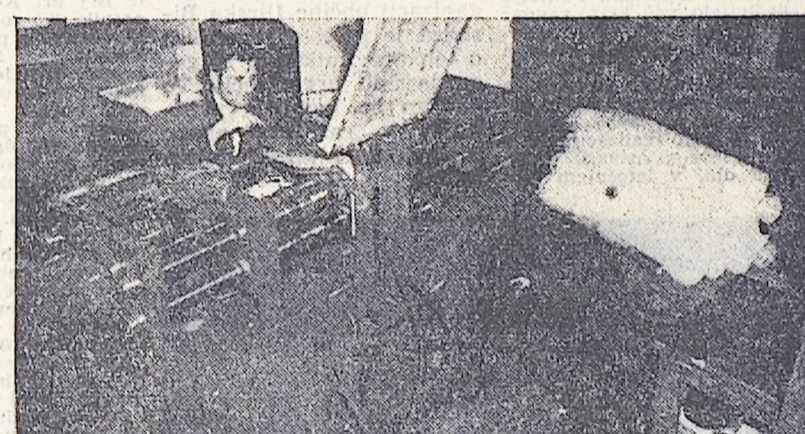
Koprski motiv iz »Iplasove« perspektive. Naprave na strehi obrata za proizvodnjo polivinil-acetatne emulzije. V ozadju nebotičnik ob Vojkovem nabrežju

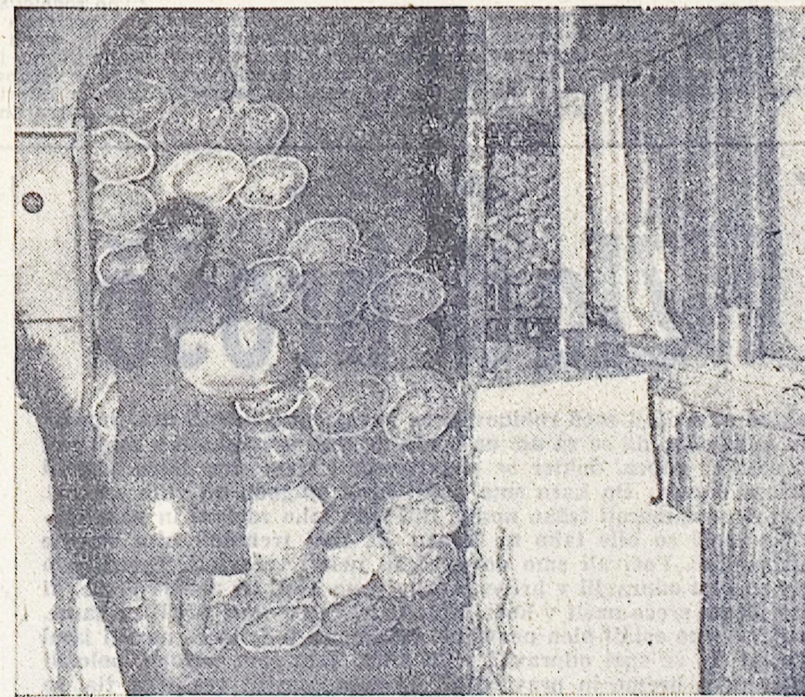
Izložba kake trgovine? Ne, pač pa omara v »Iplasove« prodajnem oddelku, kjer je videti tudi marsikaj, česar v naših trgovinah ne dobimo — pa ne po krivdi tovarne

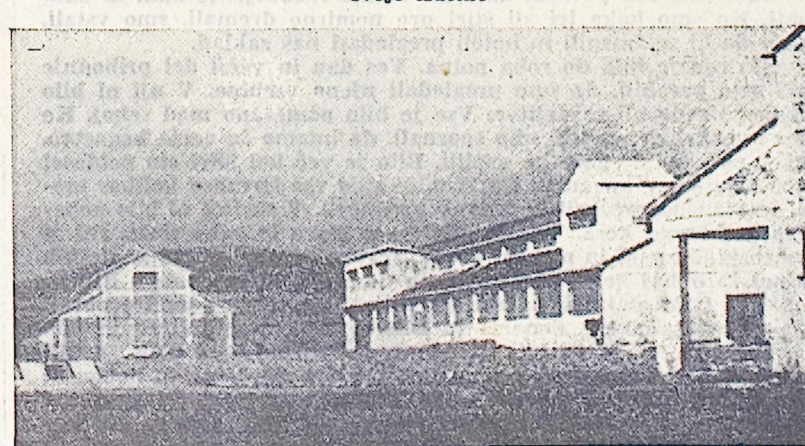
Posnetek iz »Iplasove« pakirnice. Iz tega oddelka odhajajo končni izdelki

Moderni stroji, ki delajo pri »Iplasu« noč in dan. Njihovi upravljavci so se na njih že dobro izurili

Delo v skladišču. Na vse strani širom po državi razpošilja »Iplase« svoje izdelke

Zunanji del obrata v Podgradu

Pomenek o bodočnosti. »Iplasovi« posteljni vložki sta ju rešili zadrege. Poskušata jih kar v tovarniškem skladišču v Podgradu

Zanimive novice iz »IPLASA« za vse potrošnike

Zaradi lažjega naštevanja bomo razvrstili »Iplasove« izdelke kar v pet pomembnejših skupin:

Brizgani in ščetkarski izdelki za široko potrošnjo ali kot tehnično blago, ki ga uporabljajo za embalažo v zdravstvu, trgovini in industrij.

Za široko potrošnjo: najrazličnejše otroške igračke, od avtomobilov do lutk, posode za gospodinjstvo, torbice za na trg, košarice za kruh, posode za mleko, sladkor, sol, kavo in surovo maslo.

Tehnično blago: notranja oprema za hladilnike, škatlice za pakiranje tablet, razni pripomočki za krvodajalstvo, smerne svetilke, refleksi žarilci in stop luči za motorna vozila.

V ščetkarni izdelujejo: zobne ščetke iz nylona, žime in ščetin za odrasle in otroke, krtače za obleko, lase in obutev, brivske čopiče in ščetke za umivanje rok.

Polivinil-acetatne emulzije (PVA-c-emulzije). Tovarna »IPLAS« je prva v državi osvobi-

